

Етнічна мозаїка України

Короткий сюжет - «Звідки в Україні словаки»

Формат: інформаційний графічний сюжет з інфографікою та закадровим голосом диктора.

Тривалість: 3-5 хвилин

Мінімальний сценарій

Час	Голос диктора	Візуальний ряд
00.00-00.10	Етнічна мозаїка України.	Заставка. «Етнічна мозаїка України». «Словаки»
00.10-00.25	Разом з українцями на території нашої держави мешкає понад 100 національностей, серед яких є і словаки. Це національна меншина, що проживає на заході України, а саме в Закарпатській області. Таке компактне місце проживання словацької спільноти цілком зрозуміле. Адже поряд історична батьківщина — Словаччина.	Карта України (акцент на Закарпатську область та кордон зі Словаччиною). Чоловічки та жінки в національних словацьких костюмах. (надписи “Slovensko”, „Україна“)
00.25-00.45	Отож, словаки в Україні живуть частково як нащадки автохтонного населення та частково як нащадки колоністів, які почали заселяти Закарпаття ще під час панування Габсбургів - Марії Терези, Йосифа II. у XVIII та особливо у першій половині XIX століття.	Пишемо: “словаки в Україні”, дві стрілки вниз “місцеве населення” + ”колоністи”
00.45-01.00	Словаків на цю територію запрошували як спеціалістів для роботи у шахтах, на залізоплавильних заводах, склозаводах, як спеціалістів на лісопильні, як будівельників водних споруд чи як лісорубів та вуглярів.	Табличка “Pozyvame / Запрошуємо” - малюнки-іконки «шахтарські молотки», «дерево, сокира», “молоток кує залізо”, «будівельна каска».
01.00-01.20	На новій батьківщині словаки поселялися компактними групами, створюючи у вже існуючих населених пунктах окремі словацькі вулиці, частини або окремі сусідні села. У цей час словаки починають утворювати	Малюнок з будиночками + з’являються нові дерев’яні будиночки, церква.

	римо-католицькі парафії та будувати костьоли.	
01.20-01.40	Впродовж 1919—39 рр., коли Закарпаття під назвою Підкарпатська Русь входило до складу Чехословаччини, чисельність словаків і чехів у краї зростає за рахунок державних службовців і спеціалістів у різних галузях господарства. У 1930 р. словаків та чехів на території Закарпаття було понад 37 900 осіб.	Карта і надпис “Чехословаччина 1919 — 1939 рр.” , виділено територію і надпис “Підкарпатська Русь” “37 900”
01:40-02:05	Міжвоєнний період був найсприятливішим у розвитку словацької культури в Закарпатті: У кожному місті чи селі, в яких проживали словаки, були словацькі школи, дитсадки, навіть гімназії, працювали гуртки народної творчості, театр. В костелах богослужіння проводилися словацькою мовою.	З’являються іконки з надписами: “школа”, “садок”, “театр”. Малюємо костюл.
02:05-02:35	Після Другої світової війни Закарпаття було возз’єднано з Україною у складі СРСР, і відповідно до угоди 1947 року між СРСР і Чехословаччиною, словаки разом із чехами отримали можливість рееміграції. Із деяких закарпатських сіл вони виїхали на рідні землі практично повністю.	Карта СРСР, виділено Закарпатську область. Картинка: поїзд з валізами, клунками їде у Чехословаччину.
02:35-02:55	Період 1947—1989 рр. був найважчим періодом для словацької спільноти. Характеризували його русифікація, пригнічення церкви, ізоляція і втрата контактів з материнською країною.	Пишемо цифри 1947—1989, з’являються іконки — картинки: “школа” - перекреслюємо, “церква” - перекреслюємо .
02:55-03:15	Тільки зміна політичного режиму в 1989 році стала поштовхом для відродження словацької етнічної меншини в Україні. На початку 1990-х рр. виник цілий ряд словацьких культурних осередків в Ужгороді, Львові, Луцьку та Дубно.	Карта України — з’являються словацькі прапорці у містах Ужгород, Львів, Луцьк.
03:15-03:55	Найпотужнішим серед словацьких товариств є Культурно-освітня організація "Матіца словенска" в Україні, яка була заснована в Ужгороді в 1992 році. Діяльність товариства спрямована на розвиток словацької національної освіти, культури, відродження обрядів,	Іконка з емблемою організації і надпис "Матіца словенска" в Україні. Стрілки до надписів: “Slovenská veselica“, „Slovenský Betlehem“,

	традицій, поглиблення національної самосвідомості. Щорічно "Матіца словенска" в Україні проводить національні конкурси та фестивалі: свято словацького народного мистецтва "Словенска веселіца", конкурс словацьких вертепів "Словацький бетлегем", конкурс словацької народної пісні "Золотий соловейко" та конкурс декламаторів словацької прози і поезії "Чарівність казки"	„Zlatý slávik“, „Čáro rozprávky“ + в ікоках емблеми свят, конкурсів/або фото
03:55-04:40	<p>Сьогодні словаки в Україні мають всі можливості для реалізації своїх прав щодо духовних і національних потреб. Про це свідчать наступні факти.</p> <p>Вже 22-й рік поспіль в Ужгороді існує єдина в Україні загальноосвітня школа зі словацькою мовою навчання. В інших населених пунктах компактного проживання словаків ведеться факультативне вивчення словацької мови.</p> <p>На філологічному факультеті Ужгородського національного університету функціонує кафедра словацької філології.</p> <p>На телеканалі "UA: Закарпаття" та радіо «Тиса FM» працює редакція телерадіопрограм словацькою мовою та ведуться щотижневі теле- та радіопередачі.</p> <p>У 2011 році в Ужгороді було відкрито Центр словацької культури.</p>	<p>Іконки з фото:</p> <p>“словаки в національних костюмах”,</p> <p>“Ужгородська СЗОШ №4”,</p> <p>“учні на уроці”,</p> <p>“УжНУ”, “радіостудія”,</p> <p>“Slovenské pohľady”,</p> <p>„Центр словацької культури”</p>
04:40-05:05	Серед відомих словаків, що народилися на Закарпатті — словацький живописець та графік Микола Федькович, закарпатський художник, член Національної спілки художників України Семен Мальчицький, Заслужений вчитель України та художник-педагог Антон Петер.	Портрети/фото: Микола Федькович, Семен Мальчицький, Антон Петер
05:05-05:10	Титри	Фільм створений за підтримки УКФ